

Vábění černé zvěře

Foto: Václav Příbim

Před několika lety jsem se podílela na tlumočení loveckých filmů švédského autora Mikaela Thama, který je zkušeným lovcem a specializuje se zejména na lov černé zvěře. Jelikož jsem tenkrát uvedla na náš trh jeho filmy o vábení lišek a srnců, o něž byl velký zájem, začala jsem se pít po nějakém filmu o vábení černé zvěře. Mikael mě překvapil odpovědí: „Žádný takový film nemám, divočáky nelze nějak zvlášť úspěšně vábit...“

Kateřina Cheníčková

SPECIFIKA VÁBENÍ DIVOČÁKŮ

Od té doby jsem se začala vábení zvěře věnovat více a časem jsem nasbírala osobní zkušenosti a poznatky. A svým způsobem jsem dala Mikaelovi za pravdu. S černou zvěří to totiž není tak jednoduché jako například se srncem nebo s predátory. Na ty vyrazíte s vábničkou, a pokud je to ve vhodném období – na srnce v říji a na lišky v podstatě kdykoliv – máte velkou šanci, že se vám zvěř ukáže a přivábíte ji.

S divočáky to tak není. Když se nevyskytují poblíž vašeho stanoviště, na vábení nereagují. Důvodů je více, ale tím hlavním je skutečnost, že vábničky na černou zvěř nejsou slyšet daleko.

Přesto se poslední dobou stává vábení divočáků předmětem diskusí, a na mých seminářích o vábení zvěře mu proto věnuji podstatnou část programu. V souvislosti s vábením si vzpomínám na jednu informaci z dřívější doby. Tehdy se tvrdilo, že

nelze vábit daňky, protože na rocháni nereagují. To se ale od té doby změnilo. Věřte nebo ne, daňci na napodobení rocháni reagují. Prostě to někdo navzdory zaběhnutým poznatkům několikrát vyzkoušel a ejhle, daňek se sice nesnažil soka zahnat, ale ze zvědavosti přišel. A jak je to tedy s těmi divočáky? Dají se úspěšně vábit, nebo ne?

HLASY ČERNÉ ZVĚŘE

Černá zvěř je zvěř poměrně hlučná, při sbírání potravy se ozývá spokojeným hlasitým chrochtáním. Právě tyto zvuky se při vábení snažíme napodobit a vytvořit tak dojem spokojené tlupy.

Vodící bachyně se ozývají klidným a spokojeným pochrochtáváním, a to v kratších intervalech, jako by si se svými selaty povídaly. Chrochtání lončáků je hlučnější i jakoby „upovídanější“. Kňouři mají hlouběji položený hlas, ozývají se v delších intervalech. Při vábení tyto zvuky napodobujeme

Různé typy
vábniček
na divočáky.

nejprve od potichu v kratších intervalech, postupně můžeme přidávat na intenzitě a délce chrochtání. Není to věda, představte si spokojené prase doma v chlívků, když mu do koryta nalijete krmení. Spokojeně u toho chrochtá a navíc hlasitě mlaská! Mlaskání je dalším důležitým zvukem, který do vábení zařadíme. Po spokojeném chrochtání se nebojte nahlas zamlaskat – co není dovoleno doma při stolování, může být při vábení divočáků k užtku. Často opomíjeným, ale velmi důležitým zvukem, který je dobré umět napodobit, je kvičení selat. Pokvikávání či občasné zakvičení hašteřících se selat u potravy je pro ostatní vábenou černou zvěř tím nejdráždivějším faktorem, neboť signalizuje, že něco k snědku je blízko a je třeba být rychlý, jinak přijdu pozdě.

VHODNÁ DOBA NA VÁBENÍ

Výše popsaným způsobem můžeme černou zvěř vábit v podstatě po celý rok. V zimním období bývá vábení velmi účinné během chrutí. V mrazivé a tiché zimní krajině se nese hlas chrochtání bachyně mnohem dál, takže nás může svou návštěvou pocítit knour. V předjaří se od tlup oděluji lončáci a ti poté, toulající se poblíž, nejlépe reagují na napodobení hlasů tlupy. Naproti tomu v době, kdy bachyně vodí malá selata, při vábení nejspíš úspěšní nebudeme. S největší pravděpodobností si po našem zavábení odvede selata do bezpečí.

Jak již bylo řečeno, zvuky chrochtání se nenesou daleko. Principem vábení tedy není usednout na posed, chrochtat a čekat. Je třeba snažit se vábit tam, kde víme, že se divočáci zdržují, s cílem dostat je z krytu na volné prostranství. Vábení můžeme s úspěchem využít také při šoulače, a to tak, že chrochtáním překryjeme či doplníme vlastní šramot. Pak se dokonce můžeme

Americká firma Primos vyrábí vábničku, kterou lze rozložit.

pohybovat hlučněji – je to často lepší, než když se budeme snažit být co nejvíce potichu. Tímto způsobem se pak můžeme ke zvěři přiblížit na velmi krátkou vzdálenost.

CHROCHTADLA A DALŠÍ VÁBNIČKY

Vábničky, které se na vábení divočáků používají, nazýváme třeba „chrochtadla“. Slouží k napodobení hlasových projevů dospělých kusů, nejčastěji spokojeného chrochtání bachyní. Tím se snažíme přilákat jiné divočáky blíž k našemu stanovišti či posedu. Jelikož ale prasata divoká žijí v tlupách, nemají o kontakt s konkurenční tlupou valný zájem. Proč také. Jejich pozornost je proto třeba nějak vyburcovat.

Chrochtadel existuje celá řada. Není na škodu mít jich více pro imitaci hlasů několika kusů a pro dokonalejší napodobení atmosféry.

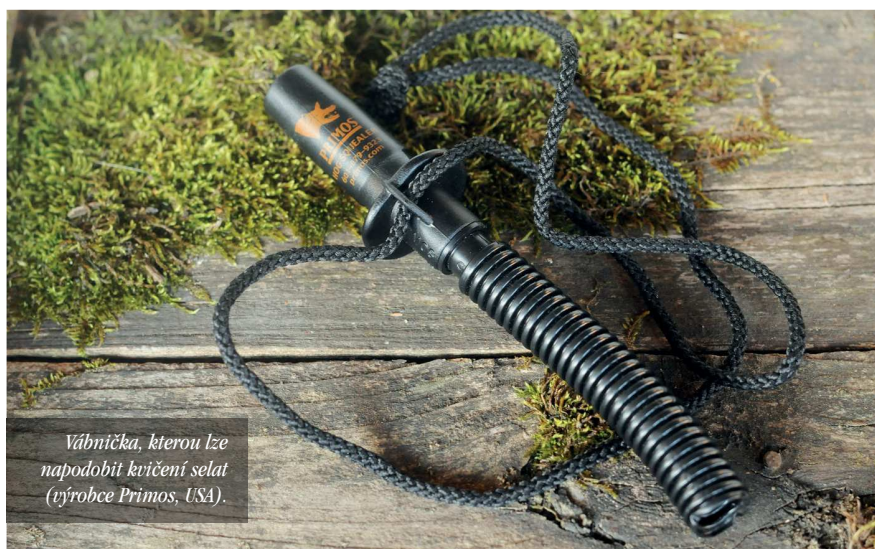
Obecně bych neřekla, že existují jednoznačně špatné vábničky na černou zvěř, spíš jen některé z nich jsou nepraktické kvůli své konstrukci. Chrochtadlo se obvykle skládá z náústku osazeného vibračním jazýčkem, na který navazuje rezonanční žebrovaná plastová hadice. Někteří výrobci se snaží o zmenšení těchto vábni-

ček. Švédskému Nordiku se to povedlo docela dobře, nabízí chrochtadlo přibližně polovičního rozměru oproti konkurenčním. Americký Primos zase vyvinul zcela odlišný tvar rezonanční části, umožňující složit vábničku na polovinu.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ JE ZVUK

Rozhodující pro úspěšnost vábení je zvuk vábniček, resp. zabarvení napodobovaného hlasu. Chrochtadla nesmějí být výrazně hlasitá, protože hlasitým chrochtáním vlastně vydáváme varovné hlasy, takže divočáci se spíše dají na ústup, než aby postupovali naším směrem. Dobré chrochtadlo by mělo zvládnout vydávat jemné zvuky spokojeného chrochtání již při mírném fouknutí do vábničky. Po silnějším by mělo následovat vzrušené hlasitější chrochtání. Skutečně dobrá vábnička by měla na silné fouknutí zvládnout i kvičení. Všeobecně platí, že výhodnější jsou měkčí rezonanční trubice, umožňující modulaci napodobovaného hlasu a tím i přechod do kvičení. Vábničky s měkkým zakončením vyrábí americká firma Primos, která má na vábničky na divočáky dokonce patent. Kvičení z nich napodobíme stisknutím konce vábničky tak, aby vznikl menší otvor pro výstup vzduchu, a pak do vábničky foukneme velmi silně.

Vábnička se při silném fouknutí nesmí takzvaně hltit, k čemuž dochází při přilepení rezonančního jazýčku uvnitř náústku; vábnička se pak dusí a nevydává žádný zvuk. Vábničky s hlasem kvičení selat lze ovšem zakoupit i samostatně a obejít tím skutečnost, že stará vábnička po dědovi „kvičet neumí“. Vývoj vábniček na zvěř, chrochtadla nevymáhá, je v poslední době velmi rychlý a výrobci se snaží, aby toho jedna vábnička uměla co nejvíce. Neznamená to však, že staré vábničky pozbývají

Vábnička, kterou lze napodobit kvičení selat (výrobce Primos, USA).

využití! Naopak, viděla jsem krásné staré kousky, které jsou mnohdy velmi dokonalé, s výborným zvukem a při dobré péči vydrží dlouhé roky.

KOMBINACE VÁBENÍ

Vábění černé zvěře je velmi vhodné kombinovat s váběním dalších druhů zvěře. Stejně tak jako můžeme nejprve vábit srnce a pak se soumrakem přejít k vábění černé zvěře, můžeme kombinovat vábění divočáků s váběním lišek. Po nabytých zkušenostech nepoužívám k přivábění černé zvěře jen chrochtadla, ale i vábničky s úplně jiným zvukem. Důvodem je právě krátký dosah poměrně tichých chrochtadel. Navíc je všeobecně známo, že někteří divočáci si pochutnají na odložených čers-

Volím vábničky s delším dosahem. Velmi dobře je slyšet turbomyškovka od Hupertusa, ještě delší dosah má Nordik Crying Bird. Pokud se ukáže liška, nemusím ji pustit bez rány. Jen je nezbytné po výstřelu co nejdříve začít opět vábit, aby si zvěř nespojovala ránu s váběním. Černé zvěři to vadit nebude. Rána se rozlehně po okolí a divočáci nedokážou určit směr, odkud padla. Maximálně je to uvede do pohybu, což se může hodit. Mohu samozřejmě použít i vřeštidlo, jeho zvuk se dobře poneše nad celým lánem a může dát divočáky do pohybu směrem ke mně. A samozřejmě nejen je. Vřeštidlo po pár zavřeštěních výměním opět za vábničku s hlasem křičícího ptáka a současně s ní vytahuji chrochtadla a nezapomínám hlasitě mlaskat.

Chrochtadlo od švédské firmy Nordik.

tvě kladených srnčatech. Právě napodoběním jejich nářku začínám vábění nejraději, hlavně v letním období. Pískání srnčete je pronikavý zvuk, který se nese mnohem dále než chrochtání. Další možností je použití jiných vábniček na predátory, například v této kombinaci: myškovka – křičící pták – vřeštidlo – chrochtadlo. Použitím myškovky a následně vábničky s hlasem křičícího ptáka navodím atmosféru pro lov predátorů a pak mohu přejít k vábění černé zvěře.

VÁBENÍ V PRAXI

V rozlehlém kukuřičném láně bývá přítomna nejedna tlupa divočáků, ale pokud je zrovna v bezprostřední blízkosti neslyším, nemůžu tušit, kde jsou. Tichý hlas chrochtadla nemají šanci zaslechnout. Proto nejdříve volím myškovku, abych nezradila další zvěř a navodila atmosféru lákavou pro všudypřítomné lišky. Poté přecházím k vábničce s hlasem křičícího ptáka, stupňuji hlasitost a pískám naléhavěji.

VÁBENÍ NENÍ ŽÁDNÁ VĚDA

I když to tak někdy vypadá, vábění není velká věda. Chce to jen zamyslet se nad tím, jak to v přírodě chodí, a znát zvyky a hlasové projevy zvěře v přirozeném prostředí. Co ovšem vyžaduje trochu cviku, je příprava a trénink vábění. Musí proběhnout předtím, než vůbec do přírody vyrazíme. Vždy apeluji na návštěvníky mých seminářů o vábění, aby se snažili hlasům zvěře nejprve porozumět, poté si je dobře nastudovali a někde natrénovali. Existují různé audio- či videonosiče, z nichž se hlasy zvěře dají naposlouchat. V přírodě pak zvěř už neděsíme, ale jen úspěšně vábíme. A právě úspěchy s vábničkami nám otevrou nové, netušené a nekonečné možnosti lovu nejen divočáků.

Autorka:

Kateřina Cheníčková, LOCKJAKT.CZ

– Lovy zvěře váběním, www.lockjakt.cz

Foto archiv autorky a redakce

Bestguarder

NOVÁ VERZE PARD NVO08+ LRF
NEJMODERNĚJŠÍ DIGITÁLNÍ ZAMĚŘOVAČ

TYPU DEN / NOC

S LASEROVÝM DÁLKOMĚREM

S DOSAHEM AŽ 600 M

PARD®

CENA JE UVEDENA VČETNĚ DPH.

ZAMĚŘOVAČ

MODEL NVO08+ LRF

CENA: 25 990 Kč
ZOOM: 6,5x až 26x

DOKONALE OSTRÝ OBRAZ, LCD DISPLEJ 800x600 PX,
VYNIKÁ MALÝMI ROZMĚRY A LEHKOSTÍ!

NOVÁ VYLEPŠENÍ VERZE LRF

- PAMĚŤ AŽ NA 5 ZBRANÍ • 6 NOVÝCH LOVECKÝCH OSNOV
- FUNKCE OBRAZ V OBRAZE • LEPŠÍ BATERIE S OCHRANOU
- LASEROVÉ UKAZOVÁTKO A LEPŠÍ FIXACE ČOČKY

THERMVISIA S.R.O.

DISTRIBUTOR PŘÍSTROJŮ PARD
PRO ČESKO A SLOVENSKO

+420 774 108 871
WWW.BESTGUARDER.CZ